

Van Polder tot Plas

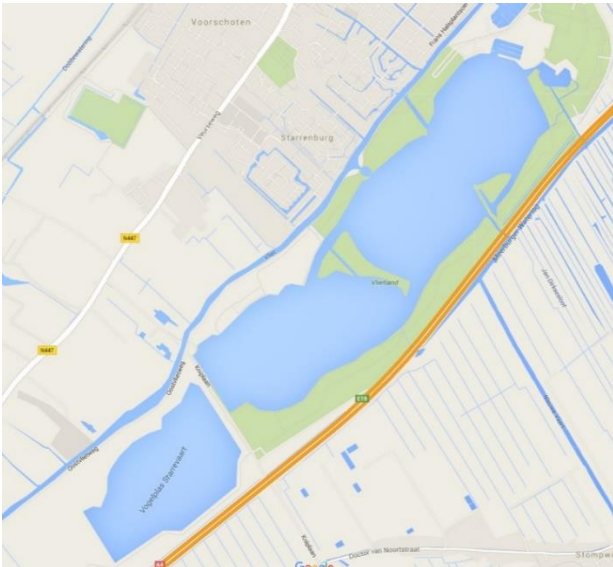
Floris Beijer

Onderzoeksvraag

Hoe heeft men voormalig zandafgraving de Vlietlanden gevuld met water en er zo een plas van gemaakt?

Gebiedsbeschrijving

In het begin van de 17^e eeuw zijn in hedendaagse gemeente Leidschendam-Voorburg vier grote **polders** gesticht, de Rietpolder, Spekpolder, Hofpolder en Meeslouwerpolder. Simpelweg genaamd de Vlietlanden vanwege de rivier de Vliet, tegenwoordig Rijn-Schiekanaal. In 1969 werd de grond van 300 hectaren gekocht om ingedijkt te worden en vervolgens plaats te maken voor ontgroning en zandwinning waarna deze gevuld werd met water en een **Plas** vormde. De grondeigenaren hadden het plan om van het gebied een recreatiegebied te maken maar dit kwam niet van de grond. De grond werd meerdere malen verkocht waarna het nu in handen is van de provincie Zuid-Holland die de plas nu beheert.⁴

Figuur 1: De Vlietlanden gezien vanuit google maps ^[1].

Resultaten

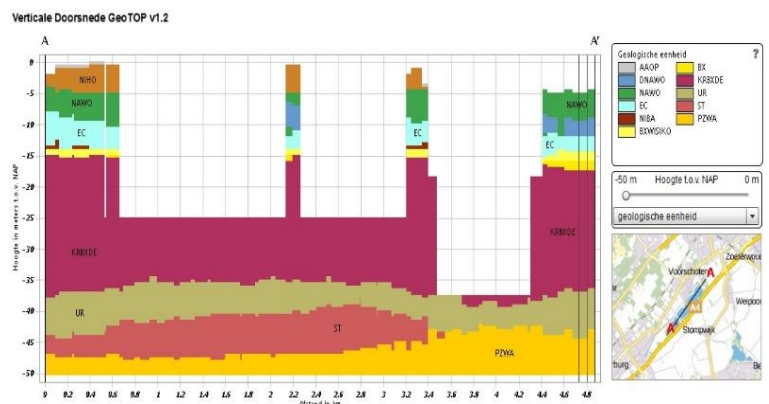
Langzaam aan tijdens de afgraving van het zand zijn de Vlietlanden beetje bij beetje meer onder water gelopen en omgevormd in een plas.

Figuur 2: Impressie beeld van één van de strandjes^[2]

Helaas is er weinig informatie die uitlegt hoe ze precies te werk zijn gegaan met het vullen van de plas. Daarom heb ik zelf moeten observeren hoe ze mogelijk te werk zijn gegaan. Hiervoor ben ik zelf op pad gegaan en heb gebruik gemaakt van **digitale terreinmodellen** zoals van Dinoloket.nl. De oorzaak voor het vullen van de plas is dus compleet hypothetisch.

Wat direct opviel bij een fietstocht rond de gehele Vlietlanden, was dat op meerdere plaatsen de Vliet vrij toegang heeft om naar de plas te stromen. Dit zal een enorme bijdrage hebben geleverd aan de waterpeil in de Vlietlanden zelf. Maar omdat ik niet weet hoelang deze doorgang al bestaat zal ik nog een ander alternatief onderzoeken.

Figuur 3: Doorsnede van Vlietlanden, die hoogteverschil illustreert ^[3]

Ik meen dat de **freatische vlak** in het omringende gebied erg hoog is en dus dat de omgeving dus veelal **verzadigd** is. Dit kon ik zien door de **plasvorming** na grote regenbuien. Ik kon dit verder onderbouwen door resultaten van Dinoloket.nl die bewezen dat de **grondwaterstand** erg hoog was.^[5]

Omdat de zandafgraving soms wel rond de 30 meter diep is, betekent dat dat er een groot hoogteverschil is tussen de kuil en de omgeving (zie figuur 3). Dit zal zeer waarschijnlijk tot een stroming van het **grondwater** uit de omgeving naar de kuil leiden. Dit zou de waterstand mogelijk kunnen verklaren.

Conclusie

Ik kan uiteindelijk niet definitief zeggen wat er voor gezorgd heeft dat de Vlietlanden een plas zijn geworden, dit door een tekort aan concrete bronnen. In mijn resultaten hoop ik toch twee realistische oorzaken te hebben gegeven die het ontstaan zouden kunnen verklaren.

Referenties

^[1] Google Maps, 19. 2016, www.google.com/maps

^[2] Gefotografeerd door Floris Beijer, 17 Jan. 2016

^[3] Digitaal terrein model van dinoloket betreffende geologie <https://www.dinoloket.nl/ondergrondmodellen>

^[4] Blog over de geschiedenis van de vlietlanden.

<http://sjaak.home.xs4all.nl/vwgvl/politiek/bancken.html>

^[5] Digitaal terrein model van dinoloket betreffende hydrologie

<https://www.dinoloket.nl/ondergrondgegevens>